

ԻՆՔՈՐ ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
վնկախ առևիտորական եզրակացության հետ միասին

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն.....	1
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Հաշվետու ընկերություն	5
2. Պատրաստման հիմունքներ.....	5
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն.....	6
4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ	12
5. Չուտ տոկոսային եկամուտ.....	13
6. Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ և ծախս.....	13
7. Չուտ առևտրային (վնաս)/օգուտ.....	13
8. Այլ գործառնական ծախսեր.....	14
9. Շահութահարկ	14
10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15
11. Տրված փոխառություններ	15
12. Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ	16
13. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	16
14. Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	16
15. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ.....	17
16. Սեփական կապիտալ	18
17. Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	18
18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	19
19. Վարձակալություն	19
20. Այլ պարտավորություններ.....	20
21. Ռիսկերի կառավարում.....	20
22. Իրական արժեքի չափում.....	27
23. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	28
24. Կապիտալի կառավարում	28
25. Պայմանական պարտավորություններ	29
26. Կապակցված կողմեր	30

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Ինքոր» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ինքոր» ՓԲԸ (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Էական տեղեկատվությունը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության Միջազգային Ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք), ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառելի Էթիկայի այն պահանջների, որոնք վերաբերում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտին, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն այս պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ 2024թ. ապրիլի 16-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք:

Ղեկավարության և Խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Խորհուրդը պատասխանատու է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- ▶ Զատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

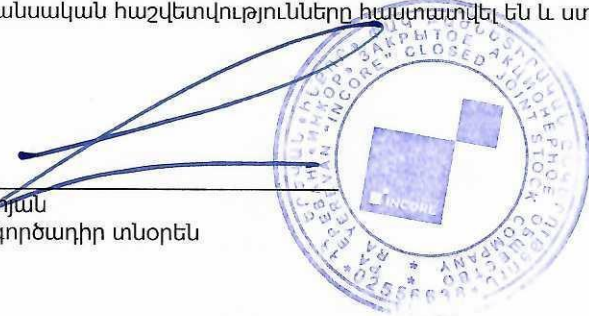
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

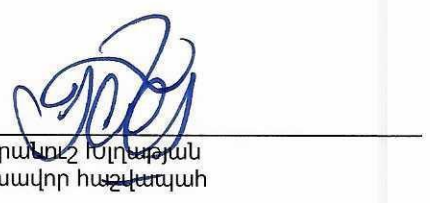
Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	5	1,300,737	1,314,139
Տոկոսային ծախս	5	(859,936)	(1,204,988)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		440,801	109,151
Կոմիսիոն վճարների գծով եկամուտներ	6	343,497	581,008
Կոմիսիոն վճարների գծով ծախսեր	6	(140,328)	(174,543)
Չուտ առևտրային (վնաս)/օգուտ	7	(207,130)	63,759
Չուտ օգուտ/(վնաս) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից		41,421	(215,543)
Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի վերագնահատումից Այլ եկամուտ		83,868	(66,863)
Վնասակազմի գծով ծախսեր		6,000	9,866
Այլ գործառնական ծախսեր		(264,544)	(263,651)
Պարտքային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	8	(218,990)	(152,430)
Պարտքային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	21	5,026	30,375
Հաշվետու տարվա շահույթ/(վնաս) ևսխցան շահութահարկով հարկումը		89,621	(78,871)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	9	(18,768)	23,445
Հաշվետու տարվա շահույթ / (վնաս)		70,853	(55,426)
Այլ համապարփակ օգուտ			
<i>Շահույթում կամ վնասում հետագայում վերադասակարգման ենթակա հոդվածներ՝</i>			
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների գծով իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		410,775	632,238
Չուտ (վնաս)/օգուտ՝ իրացված զուտ շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ եկամուտի օտարումից		(31,646)	249,878
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի զուտ փոփոխություն		(7,838)	(30,375)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	9	(66,846)	(153,314)
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) հարկումից հետո		304,445	698,427
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		375,298	643,001

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են և ստորագրվել 2025թ. ապրիլի 30-ին:

Նարեկ Տերյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Սիրանուշ Խոջաբեյկյան
Գլխավոր հաշվապահ

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	305,136	489,323
Տրված փոխառություններ	11	2,861,492	805,553
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	12	2,094	672
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ Ընկերության կողմից պահվող	13	72,016	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ			
- Ընկերության կողմից պահվող	14	147,919	1,304,392
- Յետգնման պայմանագրերով գրավադրված	14	9,365,984	10,414,802
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	196,495	214,664
Ընթացիկ ակտիվներ շահութահարկի գծով		-	18,510
Այլ ակտիվներ		15,307	25,826
Յետաձգված հարկային ակտիվներ	9	-	56,136
		12,966,443	13,329,878
Ընդամենը ակտիվներ			
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	16	1,000,000	1,000,000
Գլխավոր պահուստ	16	150,530	150,530
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստ	16	166,761	(137,684)
Չբաշխված շահույթ		635,464	564,611
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,952,755	1,577,457
Պարտավորություններ			
Յետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	17	8,835,377	10,033,701
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18	1,836,315	1,416,765
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	19	130,882	135,710
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	12	35,832	4,327
Այլ պարտավորություններ	20	149,639	161,918
Ընթացիկ պարտավորություններ շահութահարկի գծով		11,962	-
Յետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	13,681	-
		11,013,688	11,752,421
Ընդամենը պարտավորություններ		11,013,688	11,752,421
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		12,966,443	13,329,878

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են և ստորագրվել 2025թ. ապրիլի 30-ին:

 Լարեկ Տեռյան
 Գլխավոր գործադիր տնօրեն

 Սիրանուշ Հովհաննիսյան
 Գլխավոր հաշվապահ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Այլ համապար- փակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,000,000	150,530	(836,111)	1,184,507	1,498,926
Հաշվետու տարվա վնաս	-	-	-	(55,426)	(55,426)
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ օգուտ					
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	632,238	-	632,238
Չուտ վնաս վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքի գծով	-	-	249,878	-	249,878
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություն	-	-	(30,375)	-	(30,375)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	-	-	(153,314)	-	(153,314)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	698,427	(55,426)	643,001
Հայտարարված շահաբաժիններ (Ծան. 16)	-	-	-	(564,470)	(564,470)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,000,000	150,530	(137,684)	564,611	1,577,457
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	70,853	70,853
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ եկամուտ					
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	-	-	410,775	-	410,775
Չուտ վնաս վերադասակարգված շահույթում կամ վնասում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքի գծով	-	-	(31,646)	-	(31,646)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքերի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի փոփոխություն	-	-	(7,838)	-	(7,838)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	-	-	(66,846)	-	(66,846)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	304,445	70,853	375,298
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,000,000	150,530	166,761	635,464	1,952,755

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հազար ՀՀ դրամ	Ծան.	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեություն			
Ստացված տոկոսներ		1,241,986	1,314,139
Վճարված տոկոսներ		(855,234)	(1,198,444)
Ստացված կոմիսիոն վճարներ		343,497	581,008
Վճարված կոմիսիոն վճարներ		(140,328)	(133,117)
Դրամական միջոցներ (օգտագործված) առևտրային գործունեության մեջ/ստացված առևտրային գործունեությունից		(177,047)	67,414
Չուտ օգուտ/(վնաս) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից		41,421	(215,543)
Այլ գործառնական եկամուտ		6,000	9,866
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(393,939)	(297,443)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր՝ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունը		66,356	127,880
<i>Շրջանառու կապիտալի փոփոխություններ՝</i>			
Ներդրումային արժեթղթեր		2,511,510	20,557
Այլ ակտիվներ		10,595	24,734
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		(1,192,501)	(146,141)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		510,890	1,337,038
Այլ պարտավորություններ		(19,733)	9,252
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր՝ նախքան շահույթահարկով հարկումը		1,887,117	1,373,320
Վճարված շահույթահարկ		(3,835)	-
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից		1,883,282	1,373,320
Ներդրումային գործունեություն			
Փոխառությունների տրամադրում		(3,050,000)	(1,894,122)
Տրամադրված փոխառությունների մարումից մուտքեր		1,050,000	1,085,923
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(6,623)	(11,282)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված ներդրումային գործունեությունում		(2,006,623)	(819,481)
Ֆինանսավորման գործունեություն			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	19	(44,785)	(36,502)
Վճարված շահաբաժիններ	16	-	(564,470)
Ֆինանսավորման գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցների հոսքեր		(44,785)	(600,972)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		(168,126)	(47,133)
Չուտ փոխարժեքային տարբերության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(16,061)	20,418
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հունվարի 1-ի դրությամբ		489,323	516,038
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10	305,136	489,323

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Հաշվետու ընկերություն

ա) Գործունեությունը

«Ինքոր» փակ բաժնետիրական ընկերությունը («Ընկերություն») վերանվանված «Ռենեսա» ՓԲԸ-ն է, իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում սկսել է 2001 թվականին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ընկերությունը գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության պետական ռեգիստրում (Գրանցման համար՝ 286.120.04191) և ստացել է պետական գրանցման վկայական (վկայական թիվ 02Ա 050348): 15.06.2001թ. Ընկերությունը ստացել է Բրոքերային գործունեության լիցենզիա Հայաստանի Հանրապետության Արժեթղթերի հանձնաժողովի կողմից:

Ընկերությունը "Արժեթղթերի շուկայի մասին" ՀՀ օրենքի համաձայն վերագրանցվել (Գրանցման վկայական թիվ 5) և վերալիցենզավորվել է ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից, որպես ներդրումային ընկերություն 27.06.2008թ.:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը արժեթղթերով գործարքների հետ կապված հաճախորդներից պատվերների ընդունումն ու իրականացումն է, ներառյալ գործարքների իրականացումը՝ կամ իր , կամ իր հաճախորդների անունից:

Ընկերության գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0002, Երևան, Փավստոս Բուզանդ 91:

բ) Գործարար միջավայրը Հայաստանում

Ընկերությունն իր հիմնական գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Հետևաբար, այն ենթակա է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաների ազդեցությանը, որոնք բնորոշ են զարգացող շուկաներին: Իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների և հաճախակի փոփոխությունների, որոնք այլ իրավական և հարկաբյուջետային խոչընդոտների հետ միասին նպաստում են Հայաստանում գործող կազմակերպությունների առջև ծառայած մարտահրավերներին:

Ուկրաինայում պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ Ռուսաստանի և Բելառուսի, ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ հայտարարել են խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ: Պատերազմի սկզբից ի վեր ռուսական ռուբլու զգալի անկայունություն է նկատվել արտարժույթների նկատմամբ, ինչպես նաև տեղի է ունեցել Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի անկում: Պատերազմի հետևանքով տեղի է ունեցել ոչ ռեգիդենտ ֆիզիկական անձանց ներհոսք և մի շարք ընկերությունների տեղափոխվել են (հատկապես Ռուսաստանից) Հայաստան՝ ինչը, ընդհանուր առմամբ, դրական նշանակալի դերակատարություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության խթանման և մասնավորապես, ներդրումների և ակտիվների կառավարման գործընթացների բարելավման հարցում: Քանի որ պատերազմը դեռ շարունակվում է, անհնար է արժանահավաստորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը այն կարող է թողնել Ընկերության բիզնեսի վրա, տնտեսության վրա ազդեցության մեծության անորոշության պատճառով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ) համաձայն՝ թողարկված Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

բ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է ՀՀ դրամը, որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթը, որով էլ ներկայացված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունները: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, և բոլոր արժեքները կլորացված են հազար դրամի չափով, եթե այլ բան նշված չէ:

գ) Չափման հիմունքներ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են սկզբնական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

դ) Վերադասակարգումներ

Որոշակի վերադասակարգումներ են կատարվել նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ընթացիկ տարվա ներկայացմանը համապատասխանեցնելու նպատակով: Այս վերադասակարգումները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել նախկինում ներկայացված գուտ շահույթի կամ սեփական կապիտալի մեծությունների վրա:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որոշ գումարներ վերադասակարգվել են:

	Նախկինում ներկայացված	Վերադասա- կարգում	Վերադասա- կարգված
Այլ պարտավորություններ	297,628	(135,710)	161,918
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	135,710	135,710

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

ա) Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը չափում է իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Եթե ֆինանսական հաշվետվություններում ակտիվները կամ պարտավորությունները ճանաչվում են իրական արժեքով շարունակական հիմունքով, Ընկերությունը որոշում է, արդյոք հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի են ունեցել տեղաշարժեր՝ վերագնահատելով դասակարգումը (հիմնված ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալների վրա, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին:

բ) Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային միավորները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ / 1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
ՀՀ դրամ / 1 եվրո	413.89	447.9
ՀՀ դրամ / 1 ռուբլի	3.71	4.5

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային միավորների փոխարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում «Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի վերագնահատումից» հոդվածում:

գ) Ֆինանսական գործիքներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ընկերության ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են տրված փոխառություններ, այլ ֆինանսական ակտիվներ, դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Ֆինանսական ակտիվների՝ կանոնավոր կերպով գնումը կամ վաճառքը պետք է ճանաչվի կամ ապաճանաչվի՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվով հաշվառումը: Կանոնավոր կերպով գնումը կամ վաճառքը ֆինանսական ակտիվի գնում կամ վաճառք են, որի դրույթները պահանջում են այդ ակտիվի հանձնումը տվյալ շուկայում սովորական կանոններով կամ ընդունված կարգով սահմանված ժամկետում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Բոլոր ճանաչված ֆինանսական ակտիվները այնուհետև գնահատվում են կամ ամորտիզացված արժեքով, կամ իրական արժեքով՝ կախված ֆինանսական ակտիվների դասակարգումից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը պարտքային գործիքների համար, որոնք հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով: Տոկոսային եկամուտը ներառված է «Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ» հոդվածում:

Պարտքային գործիքներ՝ դասակարգված որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

Ընկերության կողմից պահվող ՀՀ պետական պարտատոմսերը դասակարգվում են որպես իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող: Պետական պարտատոմսերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով ծախսերը: Հետագայում, այդ պետական պարտատոմսերի հաշվենշային արժեքի փոփոխությունները, որոնք առաջացել են փոխարժեքի գծով օգուտից կամ վնասից (տես ստորև), արժեքի գծով օգուտները կամ կորուստները և տոկոսային եկամուտը՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները համընկնում են այն գումարների հետ, որոնք կճանաչվեն շահույթում կամ վնասում, եթե այդ պետական պարտատոմսերը չափվեին ամորտիզացված արժեքով: Այս պետական պարտատոմսերի հաշվենշային արժեքի բոլոր այլ փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և կուտակվում են ներդրումների վերագնահատման պահուստի կազմում: Այդ պետական պարտատոմսերի ապաճանաչման դեպքում կուտակված շահույթները կամ վնասները, որոնք նախկինում ճանաչվել են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, վերադասակարգվում են շահույթում կամ վնասում «Չուտ օգուտ/(վնաս) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից» հոդվածում:

Բաժնային գործիքներ՝ դասակարգված որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը կարող է մշտական հիմունքներով (գործիք առ գործիք սկզբունքով) դասակարգել բաժնային գործիքներում ներդրումները որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող: Ընկերությունը չի նախորոշել բաժնային գործիքներում ներդրումները որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար, եթե՝

- ▶ այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- ▶ սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- ▶ այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքի, որը հանդիսանում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիր կամ դասակարգված է և օգտագործվում է որպես հեջավորման գործիք):

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն չափվում ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով, չափվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Մասնավորապես՝

- Բաժնային գործիքներում ներդրումները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, միայն այն դեպքում, եթե Ընկերությունը չի դասակարգում բաժնային գործիքներում ներդրումները, որոնք չեն պահվում վաճառքի կամ բիզնես միավորման արդյունքում առաջացած պայմանական վարձատրության համար, որպես՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող:
- Պարտքային գործիքները, որոնք չեն համապատասխանում ամորտիզացված արժեքի կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման չափանիշին, դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող: Ինչպես նաև, պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են կամ ամորտիզացված արժեքով չափման համար նախատեսված չափանիշներին, կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման համար նախատեսված չափանիշներին, կարող են դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող սկզբնական ճանաչման ժամանակ, եթե այսպիսի դասակարգումը վերացնում կամ զգալիորեն նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը («հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանություն»), ինչը կառաջանար ակտիվների կամ պարտավորությունների չափումից կամ տարբեր հիմունքներով այդ ակտիվների կամ պարտավորությունների մասով օգուտի կամ վնասի ճանաչումից:

Բաժնային արժեթղթերը, կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, ԱՄՆ դոլարով արտահայտված ՀՀ պետական պարտատոմսերը և ֆոնդի փայերում ներդրումները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները սահմանվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն դեպքում, երբ նրանք չեն հանդիսանում հեջային գործիքների մաս: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ֆինանսական ակտիվի մասով ցանկացած շահաբաժին կամ ստացված տոկոս և ներառվում է «Չուտ առևտրային օգուտ» հոդվածում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդներ, ֆյուչերներ, սվոպեր և օպցիոններ: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչման քաղաքականության համաձայն, այնուհետև չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում:

Արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է այդ արտարժույթով և փոխարկվում՝ սփոթ փոխարժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Մասնավորապես՝

- Հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող, ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների մասով արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում «Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի փոխարժեքի վերազնահատումից» հոդվածում;
- Հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների մասով պարտքային գործիքի ամորտիզացված արժեքի գծով արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում «Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից գուտ օգուտ/(վնաս)» հոդվածում: Այլ փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ներդրումների վերականգնման պահուստի այլ համապարփակ եկամուտում;
- Հեջային գործիքների մաս չհանդիսացող, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների մասով արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են են շահույթ կամ վնասում «Չուտ օգուտ/(վնաս) արտարժույթի փոխարժեքի վերազնահատումից» հոդվածում; և
- Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների մասով փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են «Չուտ առևտրային օգուտ» հոդվածում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) գծով պահուստները բոլոր պարտքային գործիքների մասով, որոնք չեն պահվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով՝

- Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հանդիսանում են պարտքային գործիքներ
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և այլ ֆինանսական ակտիվներ, տրված փոխառություններ՝ ամոտիզացված արժեքով չափվող:

Բաժնային գործիքների մասով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Ընկերությունը չափում է կորստի գծով պահուստը 12-ամսյա ԱՊԿ համարժեք գումարով պարտքային ներդրումային արժեթղթերի և դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների համար, քանի որ այդ մնացորդները որոշվել են որպես ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

12-ամսյա ԱՊԿ-ն հանդիսանում է այնպիսի ԱՊԿ մաս, որը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո 12 ամսվա ընթացքում կարող է հանգեցնել ֆինանսական գործիքի հավանական դեֆոլտային իրադարձությունների: Այն ֆինանսական գործիքները, որոնց մասով ճանաչվել է 12-ամսյա ԱՊԿ, համարվում են Փուլ 1-ում գտնվող ֆինանսական գործիքներ:

Աբողջ ժամկետում ԱՊԿ առաջանում է ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամանակահատվածում բոլոր հնարավոր դեֆոլտային իրադարձություններից: Այն ֆինանսական գործիքները, որոնց մասով ճանաչվել է ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, համարվում են Փուլ 2-ում գտնվող ֆինանսական գործիքներ: Փուլ 2-ում գտնվող ֆինանսական գործիքները սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ գրանցած, բայց պարտքային առումով չարժեզրկված գործիքներ են:

Այն ֆինանսական գործիքները, որոնց մասով ճանաչվել է ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ և պարտքային առումով արժեզրկված են, համարվում են Փուլ 3-ում գտնվող ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Ընկերությանը հասանելի դրամական հոսքերի և Ընկերության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է):

Այլ ֆինանսական ակտիվների համար Ընկերությունը կիրառում է ԱՊԿ հաշվարկի պարզեցված մոտեցում: Հետևաբար, Ընկերությունը չի հետևում պարտքային ռիսկի փոփոխություններին, սակայն ճանաչում է կորուստի գծով պահուստ ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ հիման վրա յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

ԱՊԿ գծով պահուստը ներկայացված է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ՝

- *Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և այլ ֆինանսական ակտիվներ* – որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազեցում;
- *Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ* – ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորուստի գծով պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը հանդիսանում է դրանց իրական արժեքը: Այնուամենայնիվ, կորուստի գծով պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի պահուստում:

Դուրսգրման քաղաքականություն

Ընկերությունը դուրս է գրում ֆինանսական ակտիվը, երբ առկա է տեղեկատվություն այն մասին, որ պարտապանը գտնվում է ծանր ֆինանսական վիճակում և գոյություն չունի վճարման պարտավորությունների կատարման իրատեսական հեռանկար, այսինքն, երբ պարտապանը սկսել է լուծարման կամ սնանկացման գործընթաց, կամ, առևտրային դեբիտորական պարտքերի դեպքում, երբ գումարը ժամկետանց է ավելի, քան երկու տարի, կախված այն բանից, թե ինչն է տեղի ունեցել ավելի շուտ: Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթակա լինել հարկադիր գործողությունների՝ Ընկերության՝ գումարների հավաքագրման ընթացակարգերի շրջանակում՝ հաշվի առնելով, անհրաժեշտության դեպքում, իրավաբանական խորհրդատվությունը: Ընկերության հարկադիր գործողությունների արդյունքում հավաքագրված գումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

գ) Ֆինանսական գործիքներ (շարունակություն)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ, պարտավորություններ ֆինանսական հաստատությունների և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ, պարտավորություններ վերջնահաշվարկ չանցած գործարքների մասով, վարձակալության գծով պարտավորություններ և այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Ընկերությունը որոշել է, որ վերջնահաշվարկ չանցած գործարքների մասով պարտավորությունները հանդիսանում են ֆինանսական պարտավորություններ, քանի որ Ընկերությունը ունի պայմանագրային պարտավորություն տրամադրել արժեթղթեր (ֆինանսական ակտիվներ) գործընկերներին՝ ստացված կանխավճարների փոխարեն:

Ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների համար և ներառվում է «Տոկոսային ծախս» հոդվածում:

դ) Արժեթղթերով գործարքներ և համապատասխան ներդրումային եկամուտ

Դիվիդենդային գործունեությամբ պայմանավորված արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի (արժեթղթերի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Ծահաբաժինների տեսքով եկամուտը հաշվառվում է նախորդ շահաբաժնի ամսաթվին:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ օգուտը ներառում է որչ իրացված և չիրացված իրական արժեքի փոփոխությունները և արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները, և, հնարավորության դեպքում, տոկոսային շահաբաժիններից եկամուտը, որը ճանաչվում է, որք հաստատվում է Ընկերության՝ վճարում ստանալու իրավունքը:

Բրոքերային գործունեությամբ պայմանավորված արժեթղթերով գործարքները չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ սեփականության հետ կապված ռիսկերը և օգուտները կրում են բրոքերային հաճախորդները:

ե) Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ և ծախս

Ընկերությունը միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ է ստանում բրոքերային և պահառուական ծառայությունների մատուցումից:

Բրոքերային սպասարկման վճարները և պահառուական վճարները հաշվարկվում են հաճախորդի անունից համապատասխան գործարքի կատարման պահին՝ պայմանագրով նախատեսված միջնորդավճարների դրույքաչափերը գործարքի ընդհանուր արժեքի վրա կիրառելու և հաշվարկային հանձնարարականների տրամադրման միջոցով: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը սովորաբար մարվում են համապատասխան ծառայության մատուցման պահին կամ մատուցումից հետո մեկ ամսվա ընթացքում:

Ընկերության վճարների և միջնորդավճարների տեսքով ծախսը հիմնականում ներառում է գործակալական միջնորդավճարներ և բանկային գործարքների վճարներ: Գործակալական միջնորդավճարները հաշվարկվում են գործակալների կողմից հաճախորդներին մատուցվող ծառայություններից Ընկերության կողմից ստացված եկամտի մարժայի հիման վրա:

զ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են հանդիսանում բանկերում և քլիրինգային համակարգերում ընթացիկ հաշիվները և կանխիկ դրամը:

է) Գործառնական հարկեր

Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են տարբեր այլ հարկատեսակներ, որոնց գծով գումարների հաշվարկը կապված է Ընկերության գործունեության հետ: Այս հարկերը ներառվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ որպես գործառնական ծախսերի բաղադրիչ:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

ը) Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով, հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեքը կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեքկումից կորուստները:

Մաշվածությունը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման պատկերը: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները, մնացորդային արժեքը և մաշվածության մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում՝ հաշվի առնելով գնահատման ցանկացած փոփոխության ազդեցությունը հեռանկարային հիմունքով:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում:

Ստորև ներկայացվում են հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների նշանակալի տարրերի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները՝

Հեռահաղորդակցման սարքեր և համակարգիչներ	1-5 տարի
Փոխադրամիջոցներ	8 տարի
Այլ	1-8 տարի
Ոչ նյութական ակտիվներ	3 տարի

Վարձակալված ակտիվների բարելավումները ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և օգտակար ծառայության ժամկետի նվազագույնով, եթե առկա չէ որչափով համոզվածություն այն մասին, որ Ընկերությունը կստանա ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունք վարձակալության ժամկետի վերջում կամ կերկարաձգի վարձակալության ժամկետը:

թ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման առկա ստանդարտների հետևյալ փոփոխությունները ուժի մեջ են մտել 2024թ. հունվարի 1-ին սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝

- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1 ստանդարտում,
- ՖՀՄՍ 16 ստանդարտի փոփոխություններ. Վարձակալության գծով պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներում,
- Բացահայտումներ. Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ – փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՖՀՄՍ 7 ստանդարտներում:

Վերոնշյալ ոչ մի փոփոխություն նշանակալի ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր և փոփոխված ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել, գնահատվում են Ընկերության կողմից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը որոշելու համար: Ինչպես նկարագրված է վերոնշյալ հատվածում, այն ներառելու է ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք արդեն ուժի մեջ կլինեն՝ հիմնված նոր ստանդարտների կամ փոփոխությունների վրա, սակայն տեղական մակարդակով հաստատումը դեռևս ընթացքի մեջ է կամ կարող է հանգեցնել ավելի ուշ ուժի մեջ մտնելու:

- *ՖՀՄՍ 18 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում*

2024 թվականի ապրիլին ՀՀՄՍԻ -ն հրապարակել է ՖՀՄՍ 18 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում ստանդարտը, որը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում ստանդարտին: ՖՀՄՍ 18-ը նոր պահանջներ է ներկայացնում շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ներկայացման գծով՝ ներառյալ որոշ հանրագումարներ և միջանկյալ հանրագումարներ: Ավելին, կազմակերպությունները պարտավոր են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտներն ու ծախսերը դասակարգել՝ ըստ հիմնական կատեգորիաների՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, շահութահարկ, ընդհատված գործառնականություններ, որոնցից առաջին երեք կատեգորիաները նոր են:

Այն նաև պահանջում է նոր, ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների, եկամուտների և ծախսերի միջանկյալ հանրագումարների բացահայտում և ներառում է ֆինանսական տեղեկատվության համախմբման և տարանջատման նոր պահանջներ՝ հիմնված հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների (PFS) և ծանոթագրությունների «դերերի» վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ (շարունակություն)

թ) Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Բացի այդ, ՀՀՄՍ 7 Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն ստանդարտում կատարվել են նեղ շրջանակի փոփոխություններ, որոնք ներառում են գործառնություններից դրամական հոսքերի՝ անուղղակի մեթոդով որոշելու մեկնարկային կետի փոփոխություն՝ «շահույթ կամ վնաս»-ից դեպի «գործառնական շահույթ կամ վնաս» և շահաբաժիններից ու տոկոսագումարներից դրամական հոսքերի դասակարգման ընտրության հնարավորության վերացում: Ավելին, որոշակի համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել մի քանի այլ ստանդարտներում

ՀՀՄՍ 18 ստանդարտը և այլ ստանդարտների փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2027 թվականի հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրվում է, սակայն անհրաժեշտ է բացահայտում: ՀՀՄՍ 18-ը կիրառվելու է հետընթաց: Ներկայումս Ընկերությունն աշխատում է բացահայտել այն բոլոր փոփոխությունները, որոնք ազդեցություն կունենան հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

- *Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 7 ստանդարտներում* – ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այն ազդեցությունը, որը փոփոխությունը կունենա հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:
- *ՀՀՄՍ 21 ստանդարտի փոփոխություններ* - Փոխանակելիության բացակայություն, որը հստակեցնում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունը գնահատի՝ արդյոք արտարժույթը փոխանակելի է, և ինչպես պետք է որոշել սփոթ փոխարժեքը փոխանակելիության բացակայության դեպքում: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:
- *ՀՀՄՍ 19 Դուստր կազմակերպություններ՝ առանց հրապարակային հաշվետվողականության բացահայտումներ*, որոնք հնարավորություն են տալիս իրավասու կազմակերպություններին ընտրություն կատարել՝ կիրառելու նվազեցված պահանջները բացահայտումների նկատմամբ՝ միաժամանակ կիրառելով հաշվապահական հաշվառման այլ ՀՀՄՍ ստանդարտների ճանաչման, չափման և ներկայացման պահանջները: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այն ազդեցությունը, որը փոփոխությունը կունենա հիմնական ֆինանսական հաշվետվությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների վրա:

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են ունենում ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա, ակտիվների և պարտավորությունների վրա, ինչպես նաև կից բացահայտումների և պայմանական պարտավորությունների բացահայտման վրա: Այս ենթադրությունների ու գնահատումների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների՝ հաջորդող ֆինանսական տարում էական ճշգրտմաների առաջացման զգալի ռիսկ:

Դատողություններ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների կիրառման ընթացքում ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Գնահատումներ և ենթադրություններ

Ապագային վերաբերող առանցքային ենթադրությունները և այլ առանցքային աղբյուրների գնահատման անորոշությանն առնչվող ենթադրությունները հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, որոնք պարունակում են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման նշանակալի ռիսկ, հաջորդ ֆինանսական տարում, ներկայացված են ստորև: Ընկերությունն իր ենթադրությունները և գնահատումները կառուցել է հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ հասանելի չափանիշների վրա: Ներկա հանգամանքները և ենթադրությունները ապագա զարգացումների վերաբերյալ, այնուամենայնիվ կարող են փոխվել շուկայական փոփոխությունների հետ կապված կամ Ընկերության վերահսկողությունից դուրս գտնվող հանգամանքներից ելնելով: Այսպիսի փոփոխությունները, երբ տեղի են ունենում, արտացոլվում են ենթադրություններում:

(հազար ՀՀ դրամ)

4. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Իրական արժեքի չափում

Դատողությունները, որոնք էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում և գնահատումներում ճանաչված գումարների վրա, որոնք կարող են առաջացնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի էական ճշգրտում հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում, վերաբերում են ֆինանսական գործիքների հաշվառմանը, մասնավորապես իրական արժեքի չափմանը: Իրական արժեքի լավագույն ապացույցը գների գնանշումն է ակտիվ շուկայում: Ակտիվ շուկայում գնանշված գների բացակայության դեպքում Ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման այլ մեթոդներ, օրինակ՝ գեղջված դրամական միջոցների հոսքերը: Տե՛ս 13, 14, 22 ծանոթագրությունները:

5. Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2024թ.	2023թ.
Տոկոսային եկամուտ՝		
Ներդրումային արժեթղթեր	1,061,423	1,287,800
Տրված փոխառություններ	205,010	11,521
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,304	14,818
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	1,300,737	1,314,139
Տոկոսային ծախս՝		
Վճարվելիք գումարներ հետգնման պայմանագրերի գծով	831,701	1,191,323
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	17,710	7,121
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10,525	6,544
Ընդամենը տոկոսային ծախս	859,936	1,204,988
Չուտ տոկոսային եկամուտ	440,801	109,151

6. Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ և ծախս

	2024թ.	2023թ.
Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ՝		
Բրոքերային ծառայություններ	261,577	543,630
Պահառուական ծառայություններ	81,920	37,378
Ընդամենը վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ	343,497	581,008
Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով ծախս՝		
Գործակալական վճարներ	104,446	144,381
Բանկային վճարներ	14,398	20,945
Այլ կոմիսիոն ծախս	21,484	9,217
Ընդամենը վճարների և միջնորդավճարների տեսքով ծախս	140,328	174,543

7. Չուտ առևտրային (վնաս)/օգուտ

	2024թ.	2023թ.
Չուտ (վնաս)/օգուտ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից	(206,943)	62,656
Չուտ (վնաս)/օգուտ արտարժույթի առուվաճառքի գործարքներից	(187)	1,103
	(207,130)	63,759

(հազար ՀՀ դրամ)

8. Այլ գործառնական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	61,430	55,004
Բաժանորդագրություններ	46,332	13,570
Խորհրդատվական և այլ ծառայություններ	42,400	27,230
Հիմնական միջոցների և ոչ կյուրական ակտիվների նորոգում և սպասարկում	25,014	11,644
Բարեգործություն	10,000	10,000
Ներկայացուցչական ծախսեր	4,242	3,556
Գովազդի ծախսեր	3,428	4,133
Հաղորդակցություն	3,363	3,909
Անդամավճարներ	3,071	1,469
Ապահովագրություն	2,867	883
Այլ հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	2,482	3,504
Այլ ծախսեր	14,361	17,528
	218,990	152,430

9. Շահութահարկ

Ընկերության կողմից կիրառելի է շահութահարկի դրույքաչափը՝ 18% (2023թ.՝ 18%): 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահութահարկի գծով ծախսերի/(օգուտների) հիմնական բաղադրիչներն են՝

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ շահութահարկ	15,797	-
Նախորդ ժամանակաշրջանների ճշգրտում	-	(6,109)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(օգուտ)	2,971	(17,336)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս/(օգուտ)	18,768	(23,445)

Արդյունավետ տոկոսադրույքի համադրում

	2024թ.		2023թ.	
	<i>հազ. դրամ</i>	%	<i>հազ. դրամ</i>	%
Շահույթը/(վնասը)՝ մինչև շահութահարկով հարկումը	89,621		(78,871)	
Հարկման դրույքաչափով հաշվարկված հարկ	16,132	18.0%	(14,197)	18.0%
Նախորդ ժամանակաշրջանի ընթացիկ հարկի ճշգրտում	-	0.0%	(6,109)	7.7%
Արտարժույթի փոխարկումից (օգուտ)/վնաս	(15,096)	(16.8%)	12,035	(15.3%)
Այլ (չհարկվող)/չնվազեցվող միավորներ	17,732	19.8%	(15,174)	19.2%
	18,768	20.9%	(23,445)	29.7%

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալին՝

	2024թ. հունվարի 1	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2024թ. դեկտեմբերի 31
Ներդրումային արժեթղթեր	34,910	(66,846)	1,068	(30,868)
Հիմնական միջոցներ	(10,151)	-	7,773	(2,378)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	4,122	-	(2,672)	1,450
Այլ պարտավորություններ	15,471	-	2,138	17,609
Տրված փոխառություններ	-	-	506	506
Հարկային վնասներ	11,784	-	(11,784)	-
Հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	56,136	(66,846)	(2,971)	(13,681)

(հազար ՀՀ դրամ)

9. Շահութահարկ (շարունակություն)**Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)**

	2023թ. հունվարի 1	Ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ներդրումային արժեթղթեր	193,691	(153,314)	(5,467)	34,910
Հիմնական միջոցներ	(17,194)	-	7,043	(10,151)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	6,574	-	(2,452)	4,122
Այլ պարտավորություններ	9,043	-	6,428	15,471
Հարկային վնասներ	-	-	11,784	11,784
Հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	192,114	(153,314)	17,336	56,136

10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	248,569	411,822
Ընթացիկ հաշիվներ քլիրինգային համակարգերում	56,567	77,501
	305,136	489,323

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել մնացորդներ բանկերում, որոնք գերազանցում են Ընկերության սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը միջոցներ է տեղաբաշխել մեկ բանկում, որոնց մնացորդները կազմում են 355,629 հազար ՀՀ դրամ և գերազանցում են Ընկերության սեփական կապիտալի 10%-ը:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության դրամական միջոցների 92% և 95% համապատասխանաբար բաշխվել են հայկական բանկերում:

Ոչ մի մնացորդ ժամկետանց կամ արժեզրկված չէ:

11. Տրված փոխառություններ

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Կապակցված կողմ հանդիսացող ֆինանսական հաստատությանը տրված փոխառություններ, չապահովված	2,864,304	805,553
Նվազեցում՝ արժեզրկման կորստի գծով պահուստ	(2,812)	-
	2,861,492	805,553

Փոխառությունները արտահայտված են ՀՀ դրամով, մարման ժամկետն է 2025 թվականը և 10.5% to 14.5% տոկոսադրույթով:

Ոչ մի մնացորդ ժամկետանց կամ արժեզրկված չէ:

Ստորև աղյուսակը տեղեկատվություն է տրամադրում 2024 և 2023 թվականների ընթացքում տրամադրված փոխառությունների շարժի վերաբերյալ

	2024	2023
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	805,553	-
Տրամադրված փոխառություններ	3,050,000	1,894,122
Մարված փոխառություններ	(1,050,000)	(1,085,923)
Տոկոսային եկամուտներ	205,010	11,521
Ստացված տոկոսներ	(146,259)	(5,958)
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	-	(8,209)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,864,304	805,553

(հազար ՀՀ դրամ)

12. Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված են հաշվետու ամսաթվերի դրությամբ որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ ճանաչված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների հիմնական պայմանները և իրական արժեքը: Բոլոր ածանցյալ գործիքները ներկայացնում են արժույթային սվոպեր:

	2024թ. դեկտեմբերի 31		2023թ. դեկտեմբերի 31	
	Մնվանական գումար	Չուտ ճանաչված ակտիվների/ (պարտավորությունների) իրական արժեքը	Մնվանական գումար	Չուտ ճանաչված ակտիվների/ (պարտավորությունների) իրական արժեքը
ԱՄՆ դոլար/ ՀՀ դրամ	1,606,068	576	1,887,900	(3,655)
Եվրո/ ՀՀ դրամ	248,334	1,518	-	-
Ռուբլի/ ՀՀ դրամ	649,250	(35,832)	-	-
	2,503,652	(33,738)	1,887,900	(3,655)

Բոլոր արժույթային սվոպ պայմանագրերը կարճաժամկետ են և մարման ժամկետը մեկ ամիս է: Պայմանագրերի տոկոսադրույքները տատանվում են 4.42%-ից մինչև 5.3% միջակայքում, որոնք վճարվում կամ ստացվում են գործընկերների կողմից՝ կողմերի միջև համաձայնեցված պայմանների համաձայն:

13. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները կազմում են 72,016 հազար ՀՀ դրամ և ամբողջությամբ բաղկացած են տեղական կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերից՝ ֆիքսված մարման ժամկետով (2023 թ.՝ 0):

14. Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Ընկերության կողմից պահվող		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	147,919	1,304,392
Ընդամենը Ընկերության կողմից պահվող	147,919	1,304,392
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	9,365,984	10,414,802
Ընդամենը հետզման պայմանագրերով գրավադրված	9,365,984	10,414,802
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,513,903	11,719,194

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պետական պարտքային արժեթղթերն իրենցից ներկայացնում են ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր տարեկան արժեկտրոնային ֆիքսված տոկոսադրույքով, որը տատանվում է 3.6%-ի և 13%-ի միջակայքում և գործում է 2025-2049թթ.: Այս գործիքների իրական արժեքը չափվում է՝ օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի գեղջված ապագա դրամական հոսքեր կամ գնանշումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեքը կման կորուստների գծով պահուստի շարժը՝

	2024թ. Փուլ 1	2023թ. Փուլ 1
Հունվարի 1-ի դրությամբ	26,037	56,412
Արժեզրկման պահուստի զուտ ծախս	(7,838)	(30,375)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	18,199	26,037

Իրական արժեքի չափումները ներկայացված են ծան. 22-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

15. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

	Հեռահաղորդակցության սարքեր և համակարգիչներ		Սյլ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ- ոչ նյութական գրասենյակային տարածք			Ընդամենը
	Փոխադրամիջոցներ			Ոչ նյութական ակտիվներ			
Սկզբնական արժեք							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,524	126,613	43,622	29,143	132,646	345,548	
Ավելացումներ	3,104	119,943	61	8,117	-	131,225	
Օտարումներ	(931)	-	-	(184)	-	(1,115)	
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,697	246,556	43,683	37,076	132,646	475,658	
Ավելացումներ	2,174	40,709	378	-	-	43,261	
Օտարումներ	(4,394)	-	(106)	-	-	(4,500)	
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,477	287,265	43,955	37,076	132,646	514,419	
Կուտակված մաշվածություն							
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,912	100,327	16,016	13,734	66,068	207,057	
Տարվա ծախս	2,732	13,672	8,873	3,080	26,647	55,004	
Օտարումներ	(883)	-	-	(184)	-	(1,067)	
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,761	113,999	24,889	16,630	92,715	260,994	
Տարվա ծախս	1,561	20,808	8,459	3,882	26,720	61,430	
Օտարումներ	(4,394)	-	(106)	-	-	(4,500)	
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,928	134,807	33,242	20,512	119,435	317,924	
Չուտ հաշվեկշռային արժեք							
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,936	132,557	18,794	20,446	39,931	214,664	
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,549	152,458	10,713	16,564	13,211	196,495	

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 47,558 հազար ՀՀ դրամ (2023թ.՝ 40,686 հազար ՀՀ դրամ):

2024 և 2023թթ. Ընկերությունը կնքել է ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր լիզինգ ընկերության հետ տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերման նպատակով համապատասխանաբար 36,638 հազար ՀՀ դրամ և 119,943 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր արժողությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Սեփական կապիտալ

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ՝ բաղկացած յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ արժողությամբ 20,000 սովորական բաժնետոմսերից : Սովորական բաժնետոմսերի տերերն իրավունք ունեն շահաբաժին ստանալ և ունեն մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք: Ընկերության բաժնետիրական կապիտալը վճարվել է մասնակիցների կողմից ՀՀ դրամով և նրանք ունեն շահաբաժիններ ստանալու և ՀՀ դրամով կապիտալի բաշխման ցանկացած գործընթացի մասնակցելու իրավունք: 2024 թվականին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել: 2023 թվականին հայտարարվել և վճարվել են 564,470 հազար ՀՀ դրամի չափով շահաբաժիններ:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետերերն են՝

	2024թ. դեկտեմբերի 31		2023թ. դեկտեմբերի 31	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Ընդամենը վճարված կապիտալի %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Ընդամենը վճարված կապիտալի %
Երուարդ Մանուկյան	500,000	50%	500,000	50%
Արայիկ Կարապետյան	500,000	50%	500,000	50%
	1,000,000	100%	1,000,000	100%

Բաժնետերերի միջև բաշխման ենթակա պահուստները հավասար են չբաշխված շահույթի կուտակային գումարին՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Զբաղիվող պահուստներն իրենցից ներկայացնում են պահուստային ֆոնդ, որը ստեղծված է համաձայն կանոնակարգային պահանջների՝ ընդհանուր ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի և այլ պայմանական դեպքերի համար: Պահուստային ֆոնդը ձևավորվել է ըստ Ընկերության և իր դուստր ընկերության կանոնադրության պահանջների, որտեղ սահմանված է այս նպատակներով պահուստի ձևավորում՝ կանոնադրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստը բաղկացած է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունից, մինչ այն դեպքը երբ ակտիվները ապաճանաչվում են շահույթ կամ վնաս փոխանցվելով:

17. Հետզնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ

Ընկերությունն ունի գործարքներ հետզնման կամ հակադարձ հետզնման համաձայնագրերով: Հետզնման համաձայնագրերով փոխառություն տրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին Ընկերության կողմից ստացած կանխիկ դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից Ընկերության կողմից պարտավորությունների չկատարման (դեֆոլտի) բացակայության դեպքում, սակայն գործընկերը պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ավարտին: Ընկերության սահմանմամբ այդ արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապաճանաչվել: Այս գործարքներն իրականացվում են այն պայմաններով, որոնք ընդունված են ստանդարտ վարկավորման և արժեթղթերի փոխառության ու վարկային գործունեության ժամանակ, ինչպես նաև այնպիսի փոխանակման գործարքներում, որտեղ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես միջնորդ:

Հետզնման պայմանագրեր

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հետզնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող սեփական ֆինանսական ակտիվների իրական արժեք (Ծան. 14)	9,365,984	10,414,802
Ընդամենը հետզնման պայմանագրերով փոխանցված և գրավադրված ֆինանսական ակտիվներ	9,365,984	10,414,802
Հետզնման պայմանագրերով հայկական բանկերի նկատմամբ պարտավորություններ	8,835,377	10,033,701

(հազար ՀՀ դրամ)

18. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	Անվանական տոկոսադրույք	Մարման ժամկետ	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31	
Պարտավորություններ բրոքերային հաճախորդների նկատմամբ	ԱՄՆ դոլար	-	Ցպահանջ	739,593	1,011,975
Պարտավորություններ բրոքերային հաճախորդների նկատմամբ	Ռուբլի	-	Ցպահանջ	649,250	-
Փոխառություններ ստացված բրոքերային հաճախորդներից	ԱՄՆ դոլար	4.25%	Ցպահանջ	397,547	404,790
Փոխառություններ ստացված այլ հաճախորդներից	ԱՄՆ դոլար	1%	05/02/2028	49,925	-
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ			1,836,315	1,416,765	

Բրոքերային հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունները հանդիսանում են սեփական կարիքների համար Ընկերության կողմից օգտագործված հաճախորդների միջոցները՝ համաձայն Ընկերության և հաճախորդների միջև կնքված պայմանագրերի:

19. Վարձակալություն

Գրասենյակային տարածքների վարձակալություն

Ընկերությունը վարձակալում է գրասենյակային տարածք: Վարձակալության պայմանագիրը կնքվել է 5 տարի ժամկետով, և այդ ժամանակահատվածում վարձակալության պայմանագրերը չեն չեղարկվում: Ընկերությունը իրավունք չունի ակտիվը վաճառել կամ գրավադրել որպես ապահովության միջոց: Գրասենյակային տարածքի վարձակալության դեպքում Ընկերությունը պարտավոր է պահպանել այն բարեկարգ վիճակում և վարձակալության ժամկետի ավարտին վերադարձնել այդ տարածքները իրենց սկզբնական վիճակում:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը տարվա ընթացքում ներկայացվում է Ծան. 15 Հիմնական միջոցների «օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ-գրասենյակային տարածքներ» հոդվածում:

Տրանսպորտային միջոցների վարձակալություն

2024 և 2023թթ. Ընկերությունը կնքել է ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր լիզինգային ընկերության հետ տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերման նպատակով համապատասխանաբար 36,638 հազար ՀՀ դրամ և 119,943 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր արժողությամբ: Վարձակալված տրանսպորտային միջոցների շարժը տարվա ընթացքում ներկայացվում է Ծան. 15 Հիմնական միջոցների «փոխադրամիջոցներ» հոդվածում:

Ֆինանսավորման գործունեությունից բխող պարտավորությունների համադրում

Ստորև աղյուսակում մանրամասն ներկայացվում են Ընկերության՝ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների գծով փոփոխությունները, ներառյալ կանխիկ և ոչ կանխիկ փոփոխությունները: Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացած պարտավորությունները այն պարտավորություններն են, որոնց համար դրամական միջոցների հոսքերը դասակարգվել են կամ ապագա դրամական հոսքերը կդասակարգվեն Ընկերության՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում որպես դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից: Վճարված տոկոսային ծախսերը դասակարգվել են որպես գործառնական գործունեություն դրամական միջոցների մասին հաշվետվությունում:

	Լիզինգային ընկերությունից վարձակալված տրանսպորտային միջոցներ	Գրասենյակային տարածքների վարձակալություն	Ընդամենը
Մնացորդը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	36,523	36,523
Վարձակալության նոր պայմանագրեր	119,943	-	119,943
Ֆինանսական ծախս	3,661	2,883	6,544
Արտարժույթի վերագնահատումից վնաս	9,202	-	9,202
Վարձակալության գծով վճարումներ	(19,997)	(16,505)	(36,502)
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	112,809	22,901	135,710
Վարձակալության նոր պայմանագրեր	36,638	-	36,638
Ֆինանսական ծախս	8,991	1,534	10,525
Արտարժույթի վերագնահատումից օգուտ	(7,206)	-	(7,206)
Վարձակալության գծով վճարումներ	(28,405)	(16,380)	(44,785)
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,827	8,055	130,882

(հազար ՀՀ դրամ)

19. Վարձակալություն (շարունակություն)**Վարձակալության գծով պարտավորություն**

Ժամկետայնության վերլուծություն՝	2024թ.	2023թ.
1-ին տարի	44,245	46,221
2-րդ տարի	36,055	37,185
3-րդ տարի	36,055	28,995
4-րդ տարի	29,356	28,995
5-րդ տարի	8,489	21,747
6-րդ և ավել	-	-
	154,200	163,143
Նվազեցում՝ չվաստակված տոկոսային եկամուտ	(23,318)	(27,433)
	130,882	135,710
Ոչ ընթացիկ	88,313	92,347
Ընթացիկ	42,569	43,363
	130,882	135,710

20. Այլ պարտավորություններ

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ՝		
Կրեդիտորական պարտքեր	54,513	50,657
Զօգուագործված արձակուրդի հաշվեգրում	47,820	54,154
Պարտավորություններ աշխատավարձի մասով	40,587	24,598
	142,920	129,409
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ՝		
Վճարման ենթակա հարկ, բացառությամբ շահույթահարկի	5,278	32,509
Հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ	1,441	-
	6,719	32,509
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	149,639	161,918

21. Ռիսկերի կառավարում**Ընդհանուր նկարագրություն**

Ռիսկերի կառավարումը կարևորագույն դեր է խաղում Ընկերության գործունեության համար և հանդիսանում է որոշիչ բաղադրիչ Ընկերության գործառնական գործունեության համար: Ընկերության գործունեությունը բնորոշ են մի շարք ռիսկեր, ինչպիսիք են՝ շուկայական, պարտքային, իրացվելիության ռիսկերը, ինչպես նաև՝ գործառնական, իրավաբանական և վարկանիշային ռիսկերը:

ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն փորձն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Ընկերության գործունեության իրականացումն ապահովելու համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր (շարունակություն)

Գործադիր տնօրենը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա ուղղակիորեն հաշվետու է բաժնետերերին:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Ընկերության ներսում: Ընկերությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը:

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Ընկերության նկատմամբ: Ընկերությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկերը կառավարելու նպատակով:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը սովորաբար արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Հավանական պարտքային ռիսկերի նվազեցման նպատակով ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր զուտացման ազդեցությունը նշանակալի չէ:

Պարտքային որակ ըստ ֆինանսական ակտիվների դասի

Ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակը կառավարվում է Ընկերության կողմից՝ հիմք ընդունելով արտաքին վարկանշային համակարգ: Չվարկանշված ռիսկերը դասակարգվում են «Ստանդարտ դաս»-ում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նրանք արժեզրկված են:

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզման պայմանագրերով ստացվելիք գումարները, տրված փոխառությունները, համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դասակարգվել են «Ստանդարտ դաս»-ում և ներառվել են Փուլ 1-ում՝ ԱՊԿ հաշվարկի նպատակով:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության կոնտրագենտների գնահատման համակարգի և արտաքին վարկանշման մանրամասները 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

<i>Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալության վարկանիշ</i>	<i>Ներքին վարկանշման նկարագրություն</i>	<i>ԴՀ</i>
Aaa-ից A3	Բարձր դաս	0-0.06%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ	0.09-4.43%
Caa1-ից C	Ստանդարտից ցածր դաս	6.82-35.82%
D և ավելի ցածր վարկանիշ	Արժեզրկված	100%

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

<i>Moody's միջազգային վարկանիշային գործակալության վարկանիշ</i>	<i>Ներքին վարկանշման նկարագրություն</i>	<i>ԴՀ</i>
Aaa-ից A3	Բարձր դաս	0-0.06%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ	0.1-4.52%
Caa1-ից C	Ստանդարտից ցածր դաս	6.93-33.62.0%
D և ավելի ցածր վարկանիշ	Արժեզրկված	100%

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

բ) Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների յուրաքանչյուր դասի գծով Ընկերության ռիսկին ենթարկվածությունը՝ ըստ ներքին վարկանիշերի, 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ներքին վարկանիշ Փուլ	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր դաս	Ընդամենը	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր դաս	Ընդամենը
	Փուլ 1	Փուլ 1		Փուլ 1	Փուլ 1	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Տրված	305,136	-	305,136	489,323	-	489,323
փոխառություններ Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,861,492	-	2,861,492	805,553	-	805,553
	<u>9,513,903</u>	<u>-</u>	<u>9,513,903</u>	<u>11,719,194</u>	<u>-</u>	<u>11,719,194</u>
	12,680,531	-	12,680,531	13,014,070	-	13,014,070

Ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ անկալվող պարտքային կորստի պահուստի շարժը ներկայացված է ստորև.

	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
	Տրված փոխառություններ	Տրված	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	56,412	-	56,412
Կորուստների գծով պահուստի զուտ ծախս/(հակադարձում)	(30,375)	-	(30,375)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>26,037</u>	<u>-</u>	<u>26,037</u>
Կորուստների գծով պահուստի զուտ ծախս/(հակադարձում)	(7,838)	2,812	(5,026)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>18,199</u>	<u>2,812</u>	<u>21,011</u>

Իրացվելության ռիսկ և համապատասխան կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություն կունենա իր այն ֆինանսական պարտավորությունները կատարելիս, որոնց մարումը նախատեսվում է կատարել կանխիկով կամ այլ ֆինանսական ակտիվներով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ և համապատասխան կառավարում (շարունակություն)

Ընկերությունը ձգտում է պահպանել իրացվելիության կառավարումը՝ դրամական միջոցների հոսքերի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- ▶ դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ▶ պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- ▶ պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում
- ▶ բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- ▶ իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմնված պայմանագրային չգեղչված մարման պարտավորությունների վրա:

	2024թ. դեկտեմբերի 31					Ընդամենը
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	8,835,377	-	-	-	-	8,835,377
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	1,786,390	-	-	51,469	-	1,837,859
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	4,370	8,740	31,135	109,955	-	154,200
Այլ պարտավորություններ	95,100	47,820	-	-	-	142,920
Արժույթային սվոփ						
- Ներհոսք	2,503,652	-	-	-	-	2,503,652
- Արտահոսք	(2,537,031)	-	-	-	-	(2,537,031)
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	10,687,858	56,560	31,135	161,424	-	10,936,977

	2023թ. դեկտեմբերի 31					Ընդամենը
	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	
Ֆինանսական պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	10,059,208	-	-	-	-	10,059,208
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	1,416,765	-	-	-	-	1,416,765
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	4,627	7,563	34,031	116,922	-	163,143
Այլ պարտավորություններ	129,409	-	-	-	-	129,409
Արժույթային սվոփ						
- Ներհոսք	1,887,900	-	-	-	-	1,887,900
- Արտահոսք	(1,894,465)	-	-	-	-	(1,894,465)
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	11,603,444	7,563	34,031	116,922	-	11,761,960

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից տույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել ընկերության համբավին, ունենալ, իրավական հետևանքներ կամ հանգեցնել ֆինանսական վնասների: Ընկերությունը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան արձագանքի միջոցով Ընկերությունը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Ներքին վերահսկողության համակարգը նախատեսում է պարտավորությունների արդյունավետ տարանջատում, մուտքի թույլտվության, համադրման և հաստատման գործընթացներ, աշխատակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտ:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և ամանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Ընկերությունը կառավարում է իր շուկայական ռիսկը՝ հեջավորելով դիրքերը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքի փոփոխությունները ազդեցություն կունենան ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ իրական արժեքի վրա: Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների զգայունությունը (հաշվարկն իրականացվել է գործիքների տևողության հիման վրա)՝ տոկոսադրույքի հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ, մյուս բոլոր փոփոխականները պահպանում են կայունությունը:

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի աճ 2024թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.</i>	<i>Սեփական կապիտալի զգայունություն 2024թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	-	(396,156)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	(2,323)	(5,717)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2024թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2024թ.</i>	<i>Սեփական կապիտալի զգայունություն 2024թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	-	396,156
ԱՄՆ դոլար	1.00%	2,323	5,717

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի աճ 2023թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.</i>	<i>Սեփական կապիտալի զգայունություն 2023թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	-	(491,287)
ԱՄՆ դոլար	1.00%	-	(6,060)

<i>Արժույթ</i>	<i>Բազիսային կետերի նվազում 2023թ.</i>	<i>Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն 2023թ.</i>	<i>Սեփական կապիտալի զգայունություն 2023թ.</i>
ՀՀ դրամ	1.00%	-	491,287
ԱՄՆ դոլար	1.00%	-	6,060

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ակտիվի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության արդյունքում:

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է այն արտարժույթները, որոնց մասով Ընկերությունը ելքարկվում է ռիսկի 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իր դրամային ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

	ՀՀ դրամ հազար դրամ	ԱՄՆ դոլար հազար դրամ	Ռուբլի հազար դրամ	Եվրո հազար դրամ	Այլ արժույթ հազար դրամ	Ընդամենը հազար դրամ
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	116,614	74,999	64,761	44,156	4,606	305,136
Տրված փոխառություններ	2,861,492	-	-	-	-	2,861,492
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,094	-	-	-	-	2,094
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	72,016	-	-	-	72,016
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,365,984	147,919	-	-	-	9,513,903
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1,274	-	-	-	1,274
Ընդամենը ակտիվներ	12,346,184	296,208	64,761	44,156	4,606	12,755,915
Արտահաշվեկշռային հոդվածներ						
Արժույթային սվոփեր	-	1,606,068	649,250	248,334	-	2,503,652
Ընդամենը արտահաշվեկշռային ակտիվներ	-	1,606,068	649,250	248,334	-	2,503,652
Պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	8,835,377	-	-	-	-	8,835,377
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	1,187,065	649,250	-	-	1,836,315
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	8,055	-	-	122,827	-	130,882
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	35,832	-	-	-	-	35,832
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	140,489	991	-	1,440	-	142,920
Ընդամենը պարտավորություններ	9,019,753	1,188,056	649,250	124,267	-	10,981,326
Արտահաշվեկշռային հոդվածներ						
Արժույթային սվոփեր	2,537,031	-	-	-	-	2,537,031
Ընդամենը արտահաշվեկշռային պարտավորություններ	2,537,031	-	-	-	-	2,537,031
Չուտ դիրք	789,400	714,220	64,761	168,223	4,606	1,741,210

(հազար ՀՀ դրամ)

21. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է այն արտարժույթները, որոնց մասով Ընկերությունը ենթարկվում է ռիսկի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իր դրամային ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

	ՀՀ դրամ հազար դրամ	ԱՄՆ դոլար հազար դրամ	Ռուբլի հազար դրամ	Եվրո հազար դրամ	Այլ արժույթ հազար դրամ	Ընդամենը հազար դրամ
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	43,350	391,790	17,704	31,839	4,640	489,323
Տրված փոխառություններ	805,553	-	-	-	-	805,553
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	672	-	-	-	-	672
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	11,563,583	155,611	-	-	-	11,719,194
Ընդամենը ակտիվներ	12,413,158	547,401	17,704	31,839	4,640	13,014,742
Արտահաշվեկշռային հոդվածներ						
Արժույթային սվոփեր	-	1,887,900	-	-	-	1,887,900
Ընդամենը արտահաշվեկշռային ակտիվներ	-	1,887,900	-	-	-	1,887,900
Պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարման ենթակա գումարներ	10,033,701	-	-	-	-	10,033,701
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	1,416,765	-	-	-	1,416,765
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	22,901	-	-	112,809	-	135,710
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	4,327	-	-	-	-	4,327
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	129,409	-	-	-	-	129,409
Ընդամենը պարտավորություններ	10,190,338	1,416,765	-	112,809	-	11,719,912
Արտահաշվեկշռային հոդվածներ						
Արժույթային սվոփեր	1,891,555	-	-	-	-	1,891,555
Ընդամենը արտահաշվեկշռային պարտավորություններ	1,891,555	-	-	-	-	1,891,555
2ուտ դիրք	331,265	1,018,536	17,704	(80,970)	4,640	1,291,175

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է այն արժույթները, որոնց մասով Ընկերությունը ենթարկվում է ռիսկի 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իր դրամային ակտիվների և պարտավորությունների գծով: Այս վերլուծությունը հաշվարկում է ՀՀ դրամի նկատմամբ արտարժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր շարժի ազդեցությունը, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում այլ փոփոխականների հաստատուն մնալու դեպքում: Բացասական գումարն արտացոլում է հավանական զուտ նվազումը շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում, իսկ դրական գումարը՝ հավանական զուտ աճը:

Հազար ՀՀ դրամ	Արտարժույթի փոփոխություն % 2024թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2024թ.	Արտարժույթի փոփոխություն % 2023թ.	Ազդեցություն մինչև հարկումը շահույթի վրա 2023թ.
Արժույթ	6.60%	11,103	10%	(8,243)
Եվրո	-3.17%	(5,333)	-10%	8,243
	3.40%	24,283	10%	101,862
ԱՄՆ դոլար	-3.84%	(27,426)	-10%	(101,862)
	9.56%	6,191	10%	1,770
Ռուբլի	-21.45%	(13,891)	-10%	(1,770)

(հազար ՀՀ դրամ)

22. Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը տրամադրում է իր ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն, որոնք սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են իրական արժեքով, խմբավորվում են մակարդակներ 1-ից 3-ում, հիմք ընդունելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանը: Մակարդակները ներկայացվում են ստորև՝

- ▶ Մակարդակ 1 – նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված);
- ▶ Մակարդակ 2 - մակարդակ 1-ում նշված գներից տարբերվող ելակետային տվյալները, որոնք ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող) դիտարկելի են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով, և
- ▶ Մակարդակ 3 – ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

ա) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, տրված փոխառությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարները, պարտավորությունները հաճախորդների նկատմամբ, այլ պարտավորությունները իրացվելի են կամ ունեն կարճ մարման ժամկետ (մինչև երեք ամիս), հետևաբար, ենթադրվում է, հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքներին:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդները՝ կիրառելով շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Ընկերությունը պետք է վճարեր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ նմանատիպ ժամկետներով և նմանատիպ ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար անհրաժեշտ միջոցները, որոնց արժեքը նման է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների արժեքին:

բ) Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ**2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	9,513,903	-	9,513,903
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	72,016	-	72,016
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,094	-	2,094
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	(35,832)	-	(35,832)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>Հազար ՀՀ դրամ</i>	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը իրական արժեք</i>
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	11,719,194	-	11,719,194
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	672	-	672
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	(4,327)	-	(4,327)

ՀՀ պետական արժեթղթերը դասակարգվել են մակարդակ 2-ում, քանի որ դրանք գնահատվել են օգտագործելով գեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդներ, այն դրույքաչափով, որը արտացոլում է շուկայի եկամտաբերությունը որոշակի ժամանակահատվածում մինչև մարման ժամկետը: Իրական արժեքի որոշման համար օգտագործվող գնահատման մեթոդներն ու տեխնիկաները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատ:

ՀՀ-ում թողարկված կորպորատիվ արժեթղթերը և արժուպային սվոփերը դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ 2-ում, քանի որ դրանք չափվում են ոչ ակտիվ շուկայում գնանշվող գներով:

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը, կախված ակնկալվող փոփոխատուցումից կամ մարումից: Ընկերության պայմանագրային չզեղչված մարումների պարտավորությունները ներակայացված են Ծան. 21-ում. Ռիսկերի կառավարում:

	2024թ.			2023թ.		
	Մեկ տարվա ընթացքում	Ավելի քան մեկ տարի	Ընդամենը	Մեկ տարվա ընթացքում	Ավելի քան մեկ տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	305,136	-	305,136	489,323	-	489,323
Տրված փոխառություններ	2,861,492	-	2,861,492	805,553	-	805,553
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,094	-	2,094	672	-	672
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	72,016	-	72,016	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,439,199	74,704	9,513,903	10,422,289	1,296,905	11,719,194
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	196,495	196,495	-	214,664	214,664
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ակտիվներ	-	-	-	18,510	-	18,510
Այլ ակտիվներ	15,307	-	15,307	25,826	-	25,826
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	56,136	56,136
Ընդամենը	12,695,244	271,199	12,966,443	11,762,173	1,567,705	13,329,878
Հետզնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	8,835,377	-	8,835,377	10,033,701	-	10,033,701
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	1,786,390	49,925	1,836,315	1,416,765	-	1,416,765
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,569	88,313	130,882	43,363	92,347	135,710
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	35,832	-	35,832	4,327	-	4,327
Այլ պարտավորություններ	149,639	-	149,639	161,918	-	161,918
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություններ	11,962	-	11,962	-	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	13,681	13,681	-	-	-
Ընդամենը	10,861,769	151,919	11,013,688	11,660,074	92,347	11,752,421
Չուտ	1,833,475	119,280	1,952,755	102,099	1,475,358	1,577,457

Ընկերության ղեկավարությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները համարում է իրացվելի ակտիվներ, որոնք Ընկերությունը կարող է փոխարկել կանխիկ դրամի, հետևաբար, Ընկերությունը այս ակտիվները ներկայացրել է ժամկետայնության «մեկ տարվա ընթացքում» հոդվածում:

24. Կապիտալի կառավարում

Ընկերության կապիտալի կառավարման նպատակով կապիտալը ներառում է թողարկված կապիտալը, ՀՀ Կենտրոնական բանկի բաժնետերերին վերագրվող սեփական կապիտալի բոլոր այլ պահուստները և զուտ պարտքը: Չուտ պարտքը սահմանվում է որպես փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հանրագումար՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հանելուց հետո: Ընկերության կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակն է առավելագույնի հասցնել բաժնետիրական արժեքը:

Ղեկավարությունը ձգտում է պահպանել բավարար կապիտալ բազա Ընկերության գործառնական և ռազմավարական կարիքները բավարարելու և շուկայի մասնակիցների վստահությունը պահպանելու համար: Դա ձեռք է բերվում դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման միջոցով, Ընկերության հասույթի և շահույթի և երկարաժամկետ ներդրումային պլանների մշտադիտարկմամբ, որոնք հիմնականում ֆինանսավորվում են Ընկերության գործառնական դրամական հոսքերից: Այսպիսի միջոցներով Ընկերությունը ձգտում է հասնել շահույթի կայուն աճի: Կապիտալի կառավարման մասով Ընկերության մոտեցումը տարվա ընթացքում չի փոփոխվել:

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Կապիտալի կառավարում (շարունակություն)

ՀՀ Կենտրոնական բանկը Ընկերության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների՝ Ընկերությունը պետք է ապահովի 300,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2023թ.՝ 300,000 հազար ՀՀ դրամ): 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը համապատասխանում է կապիտալի նվազագույն պահանջներին:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության նվազագույն մակարդակը (կանոնադրական կապիտալի նորմատիվը) կազմել է 12% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 12%): 2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը համապատասխանում է կապիտալի նվազագույն պահանջներին:

25. Պայմանական պարտավորություններ

ա) Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափերը հիմնականում դեռևս հասանելի չեն: Ընկերությունը չունի իր գործունեության դադարեցման, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորության ամբողջական ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ նշանակալի բացասական ազդեցություն Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

բ) Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ դատական վարույթներում, որոնք կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

գ) Հարկում

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխան ձևով է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

26. Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմեր են հանդիսանում բաժնետերերը, առանցքային ղեկավար անձնակազմը, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված կամ նրանց կողմից վերահսկվող անձինք կամ ձեռնարկությունները: Ընկերությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

2024 և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ իրականացրել է հետևյալ գործարքները և ունեցել է հետևյալ չմարված մնացորդները՝

	Բաժնետերեր և նրանց հետ կապակցված կողմեր		Բաժնետերեր և նրանց հետ կապակցված կողմեր	
	Գործարքի գումար 2024թ.	Չմարված մնացորդներ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Գործարքի գումար 2023թ.	Չմարված մնացորդներ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տրված փոխառություններ	3,050,000	2,864,304	1,894,122	805,553
Տրված փոխառությունների գծով տոկոսային եկամուտ	205,010	-	11,521	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ – գրասենյակային տարածքներ	-	8,055	-	22,901
Տոկոսային ծախս – վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,534	-	2,883	-

Տարվա համար առանցքային ղեկավար անձնակազմի վարձատրությունը կազմել է 146,382 հազար դրամ (2023թ.՝ 112,873 հազար դրամ):